

IV. Informace o plnění cíle stanoveného v Konvergenčním programu pro rok 2015

Ministerstvo financí vypracovává pravidelně k pokladnímu plnění státního rozpočtu za 1. a za 1. až 3. čtvrtletí informaci pro rozpočtový výbor⁹ o tom, jakým způsobem je naplňován Konvergenční program ČR¹⁰.

Na základě nejnovějších odhadů ČSÚ odeslaných v rámci Notifikace vládního deficitu a dluhu do Eurostatu skončilo hospodaření vládního sektoru v roce 2014 deficitem ve výši 2,0 % HDP a v roce 2015 se očekává mírné snížení deficitu na 1,9 % HDP.

Ve srovnání s cílem stanoveným v Konvergenčním programu 2014 bylo hospodaření vládního sektoru o 0,2 p. b. horší (původně bylo počítáno s deficitem 1,8 % HDP). Deficit roku 2014 je ovšem ovlivněn zaklasifikováním nových jednotek v roce 2015, kde jedna z nich (Fond pojištění vkladů) meziročně zvýšila výdaje vládního sektoru o 0,3 % HDP. Po očištění by byl výsledek oproti KP 2014 mírně lepší.

Ve světle předchozího očekáváme na rok 2015 saldo o 0,4 p. b. nižší než bylo stanoveno minulý rok v Konvergenčním programu.

Výše **dluhu** sektoru vládních institucí dosáhla ke konci roku 2014 hodnoty 42,6 % HDP a pro rok 2015 se očekává pokles na 40,9 % HDP.

Tabulka č. 13: Vládní deficit podle subsektorů v letech 2014–2015 a porovnání s Konvergenčním programem (duben 2014)

		Notifikace k 1. 4. 2015		KP 2014	rozdíl v mld. Kč/ v p.b. HDP
		2014	2015		
		(1)	(2)	(3)	(1) - (3)
saldo sektoru vládních institucí	v mld. Kč	-87,2	-83,1	-73,3	-13,9
	v % HDP	-2,0	-1,9	-1,8	-0,2
ústřední vládní instituce	v mld. Kč	-91,7	-85,1	-78,9	-12,8
	v % HDP	-2,1	-1,9	-2,0	-0,1
místní vládní instituce	v mld. Kč	7,1	2,3	6,0	1,1
	v % HDP	0,2	0,1	0,2	0,0
fondy sociálního zabezpečení	v mld. Kč	-2,7	-0,3	-0,5	-2,2
	v % HDP	-0,1	0,0	0,0	-0,1

V roce 2014 byla výše deficitu vládního sektoru ovlivněna několika nepříznivými faktory, mezi které patří především výplata náhrad Fondem pojištění vkladů ve výši 0,3 % HDP (14,7 mld. Kč) a výrazný výpadek spotřebních daní z tabákových výrobků vlivem zavedení časové platnosti tabákových kolků. Fond pojištění vkladů byl do sektoru nově zaklasifikován počínaje rokem 2015 (i zpětně v časové řadě) společně s Exportní a garanční pojišťovací společností a. s. a Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou a. s. Od října 2014 byla do sektoru zařazena Česká exportní banka a. s.

⁹ Vypracování této informace plyne z usnesení rozpočtového výboru PSP ČR č. 128 ze dne 28. dubna 2011, ve kterém byl ministr financí požádán o aktuální odečet vždy k termínu čtvrtletního pokladního plnění.

¹⁰ Konvergenční program ČR je zásadním strategickým dokumentem zpracovávaným Ministerstvem financí ČR. Od roku 2011 je publikován vždy koncem dubna. Dokument specifikuje základní souhrnné fiskální údaje a nejvýznamnější připravovaná opatření s rozpočtovým dopadem formou střednědobé fiskální strategie vlády. Blíže a aktuální znění viz www.mfcr.cz/kopr.

Jak se vyvíjely předpoklady ohledně hospodaření jednotlivých subsektorů v rámci vládního sektoru v roce 2014 oproti aktuální skutečnosti notifikované ČSÚ, zobrazuje Tabulka č. 13. Výše jmenované finanční instituce jsou součástí subsektoru ústředních vládních institucí.

U salda vládního sektoru v roce 2015 očekáváme meziročně mírné zlepšení na 1,9 % HDP a oproti předpokladům v Konvergenčním programu 2014 je současné očekávání příznivější o 0,4 p. b. V tomto případě je nutné zdůraznit, že předpoklady v Konvergenčním programu 2014 byly postaveny na metodice ESA 95 a současné statistiky jsou publikovány již ve standardu ESA 2010. Výraznějším způsobem se od té doby změnilo pokrytí sektoru, kdy oproti minulé verzi KP přibyly do sektoru výše zmíněné finanční instituce. Samotné srovnání jednotlivých transakcí je pak poměrně problematické, protože se lehce změnila náplň a definice některých z nich. Ovšem samotné saldo je v obou metodikách z velké míry kompatibilní.

Rok 2015 by tak již proti roku 2014 neměl být negativně ovlivněn výplatou náhrad Fondem pojištění vkladů a stejně tak by mělo dojít ke skokovému navýšení spotřebních daní, které se vrátí zpět na svou dlouhodobější trajektorii, která kopíruje skutečnou spotřebu cigaret v ekonomice. Očekává se výrazný nárůst investiční aktivity především ve spojitosti s přílivem prostředků z EU v souvislosti s dočerpáváním programového období 2007 – 2013, investice bude dále ovlivňovat i imputace 10,5 mld. Kč v souvislosti s nákupem nadzvukových letounů JAS-39 Gripen. Tato transakce bude mít vliv na deficit i dluh. Saldo bude ovlivněno i zavedením třetí snížené sazby 10 % na léky, knihy a nenahraditelnou dětskou výživu. Opětovně by mělo dojít k výraznější indexaci důchodů, která byla v minulých letech výrazným způsobem redukována a k vyššímu nárůstu dojde i v případě mezd zaměstnanců vládního sektoru (ty byly zvýšeny již koncem minulého roku).

Úroveň dluhu by měla v roce 2015 dosáhnout 40,9 % HDP, což je hluboko pod hodnotou 60 % HDP danou Paktem stability a růstu i hluboko pod hranicí 55 %, kterou zavádí nový zákon o rozpočtové odpovědnosti. Úroveň dluhu tak nadále v poměrovém vyjádření klesá (oproti roku 2013 i v absolutním vyjádření), a to především díky lepšímu využití prostředků státní pokladny při řízení likvidity.